

Arkiv: <arkivID><jplD> FE-026, TI-&01
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 03.03.2021

Saksframlegg

Saksnr.	Utvæl	Møtedato
024/21	Alver formannskap	11.03.2021
	Alver kommunestyre	

Miljøløftet - prioritering av prosjekt til handlingsprogram 2022 – 2025 og lokale belønningsmidlar

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Alver kommune sluttar seg til dei tilrådingane som er lagt fram i saka.

Alver formannskap 11.03.2021:

Handsaming:

Rådmannen sitt framlegg vart samrøystes vedteke

Tilleggsframlegg frå SP, AP, KRF og H ved N.M.Aadland-H:

Alver kommune ber om at snøggbåtsambandet mellom Bergen, Frekhaug og Knarvik (Nordhordlandsruta) blir lagt inn i takstzone A. I tillegg må rutefrekvensen på dette sambandet aukast.

Framlegget vart samrøystes vedteke.

FO- 024/21 Vedtak:

Alver kommune sluttar seg til dei tilrådingane som er lagt fram i saka.

Alver kommune ber om at snøggbåtsambandet mellom Bergen, Frekhaug og Knarvik (Nordhordlandsruta) blir lagt inn i takstzone A. I tillegg må rutefrekvensen på dette sambandet aukast.

Politisk handsaming

Saka skal til innstilling i formannskapet

Saka skal avgjerast i kommunestyret

Saksutgreiing

Saka gjeld:

Denne saka gjeld den årlege prioriteringa av prosjekt som Alver kommune vil legge inn i Miljøløftet sitt handlingsprogram, no for perioden 2022 –2025, og til dei tilhøyrande belønningsmidlane for 2019, 2020 og 2021.

Organisering, prinsipp og prosess for innspel av prosjekt til Miljøløftet vart gjennomgått som bakgrunn i sak KO-066/20, som også omhandla handlingsprogrammet for 2021-2024.

Frå administrasjonen vart Formannskapet i styringsgruppemøte orientert den 4. februar 2021 om administrasjonen sitt framlegg til innspel i høve den årlege rulleringa av handlingsprogrammet, no for perioden 2022 – 2025.

Denne saka gjeld den politiske handsaminga av dette framlegget.

Bakgrunn:

I 2020 spelte Alver kommune inn desse anleggsprosjekta i handlingsprogrammet, som så vart handsama i Samferdselsdepartementet:

- Kvamsbrekko, kr 12,8 mill i 2021
- Knarvik, – g/s veg i sentrum, kr 10,3 mill i 2021
- Knarvik, - gangveg Helsehuset til Såtabu, kr 4,1 mill i 2021
- Sagstadvegen, kr 30,7 mill i 2022
- Flatøy, - g/s veg, kr 61,5 mill i 2021 - 2023
- Ingen av Alver sine prosjekt vart prioritert i statsbudsjettet for 2021, som også er grunnlaget for den årlege overføringa til Miljøløftet.

I styringsgruppemøte i Miljøløftet den 15. januar i år vart imidlertid tilgjengelege midlar på post 66 i Miljøløftet omdisponert for å sikre framdrift. Følgjande prosjekt blei prioritert og finansiert der:

- Kvamsbrekko, kr 12,8 mill
- Knarvik, - gangveg Helsehuset til Såtabu, kr 4,1 mill.

I tillegg er Mjåtveitvegen finansiert med belønningmidlar frå 2019-kvoten til Alver kommune.

Knarvik, g/s veg i sentrum, på 10,3 millionar (- gjeld kommunal infrastrukturtiltak i entreprise for oval rundkøyring), Sagstadvegen med 30,7 mill og g/s veg Flatøy er ikkje finansiert. Det har i ettertid vorte klårt at Flatøyprosjektet ikkje kan startast opp som forutsett grunna påverknad frå planprosessen med kommunedelplan for ny E39.

Kriteria for utløyising av dei statlege midlane til finansiering av fylkeskommunale og kommunale prosjekt gjennom Miljøløftet er strenge og omfattande, ref. blant annet følgjande utdrag av ny informasjon frå Staten:

- *Det forutsettes at bruken avgrensas til investeringar i tiltak for kollektivtransport, sykling og gange langs fylkeskommunal og/eller kommunal vei, og at en slik prioritering vurderes som mer kostnadseffektiv/samfunnsøkonomisk lønnsom eller øker måloppnåelsen i bymiljø-/ byvekstavtalene sammenlignet med riksveitiltak.*
- *For fylkeskommunale/kommunale prosjekter som finansieres med statlige midler til programområdetiltak, dekker de statlige midlene utelukkende kostnader som påløper etter anleggsstart. Alle andre kostnader knyttet til prosjektet, som planleggings- og prosjekteringskostnader, dekkes av lokale myndigheter. Det kan skje gjennom bruk av belønningmidler tildelt over kap. 1330, post 66, bompenger der det er aktuelt eller lokale midler. For de fleste prosjekter/tiltak vil prosjekteringskostnader utgjøre en relativt liten prosentvis andel av prosjektets samlede kostnader.*

For å kome gjennom prosessen med handlingsprogram og statleg finansiering må altså kommunane ha sørga for at det einskilde anleggsprosjekt er i reell byggefase same året som det vert lagt inn finansiering til anleggutføringa i handlingsprogrammet. Det betyr at reguleringsplan må vere gjeldande og «fersk», grunnverv må vere klart og avslutta, -inkludert eventuelle ekspropriasjonar og klagefristar, og alle prosessane som tilhøyrer prosjekteringsfasen må vere ferdigstilte og byggherretilhøva må vere avklart og godkjent, inkludert avtalar/garantiar vedr eventuelle økonomiske overskridingar.

Alver kommune har ei lang rekke prosjekt som kan egne seg for finansiering gjennom Miljøløftet, men ved gjennomgang av desse er det klårt at dei er langt frå klare for anleggstart etter Staten sine krav her. Prosessen fram dit, særleg frå reguleringsnivå og til anleggstart er ofte uoversiktleg, komplisert, tidkrevjande og kan vere kostbar. Slike prosessar tar normalt fleire år etter at reguleringsplan er ferdig godkjent.

I samband med Miljøløftet kan dette medføre at prosjekt vert lagt inn urealistisk tidleg til anleggsgutføring, nok som fører til opphoping av prosjekt som i realiteten ikkje er klare for anleggsoppstart og som difor blokkerer for finansiering av prosjekt som er klare. Dette gjeld både for samla prosjektportefølje og for den enkelte part/kommune sin portefølje.

I tillegg til dei reine anleggsmidlane på i snitt 29,5 millionar årleg, har også Alver kommune ein årleg sum på 2,46 millionar i belønningmidlar som kan brukast på eit noko vidare omfang innan tema, mellom anna:

- Planarbeid og prosjektering
- Utgreiingar
- Kampanjar
- Ruteproduksjon kollektiv
- Fysisk utbygging
- Utstyr
- Tilskotsordningar

Vurdering.

Miljøløftet (Byvekstavtalen) har strenge krav for statleg finansiering, særleg på effektutslaget innan programområda (kollektiv, sykling/gange). Vidare er det berre anleggutgiftene, altså utgifter etter at anleggsarbeidet er starta opp, som vert dekkja.

Samstundes ligg det ein omfattande lokalpolitisk prosess til grunn for Miljøløftet/Byvekstavtalen, med ulike politiske forventningar om å få utført ulike anlegg rundt omkring i kommunen.

Rådmannen ser her eit behov for generelle retningslinjer på korleis administrasjonen skal prioritere sitt arbeid med mogelege prosjekter i kommunen. Dette arbeidet bør også ha koordinering med kommuneplan, og medføre ein enklare prosess med finansiering gjennom budsjett i både kommunen og Miljøløftet.

Kommunen har som nemnt tilgjengeleg 2,46 millionar årleg i belønningsmidlar frå og med 2019. Midlar herfrå kan brukast til få klargjort prosjekt til anleggsmiddelprosjekta, men også til ei lang rekke andre tiltak. Til dømes kan dette vere tiltak innan sykling og innan trafikksikring. Forutsetninga er at kommunen gjennom Miljøløftet dokumenterer at også alle tiltak her tilfredsstiller intensjonane i Byvekstavtalen.

Konklusjon og tilråding

1.

Strategidokument.

Arbeidsfeltet miljøløftet (byvekstavtalen) er krevjande og omfattande. Rådmannen meiner at her trengs politiske vedtekne retningslinjer på kva og korleis administrasjonen skal prioritere, ut frå dei aktuelle tema, geografiske fordelingar og konkrete anlegg og prosjekt som administrasjonen skal arbeide fram til anleggsgjennomføring. Eit slikt strategidokument som omtaler status, mål og strategiar og prinsipp for å nå måla bør utarbeidast i 2021. Strategidokumentet bør henge saman med kommuneplan og andre relevante planar og strategiar, og dermed vere eit grunnleggjande verktøy for å prioritere prosjekta dei komande åra. Rådmannen rår til at det blir sett av kr 300.000 av lokale belønningsmidlar for å finansiere arbeidet med sjølve strategidokumentet.

2.

Handlingsprogram 2022-2025

Det store G/S-prosjektet på Flatøy vert påverka av KDP E39 når det gjeld framdrift, og prosjektet er dessutan ein del av eit stort statleg og fylkeskommunalt hovudprosjekt. Rådmannen ønsker å trekke den kommunale finansieringa ut av dette prosjektet og evt. kome tilbake til saka seinare.

Når det gjeld Sagstadvegen ønsker rådmannen å ta denne med vidare i handlingsprogrammet for 2022-2025 med finansiering i 2022 og i utgangspunktet med 30,7 millionar. Det kan her vere aktuelt å gå i dialog med vegeigar Vestland Fylkeskommune for delfinansiering med andre midlar som ordinære fylkeskommunale midlar eller fylkeskommunen sine midlar innan Miljøløftet.

Knarvik sentrum, med 10,3 millionar ønsker rådmannen å vidareføre inn i handlingsprogrammet for 2022-2025.

3.

Lokale belønningsmidlar.

Alver kommune har tilgjengeleg belønningsmidlar for 2019, 2020 og 2021 på tilsaman nær 7,38 millionar som kan nyttast til ei rekke tiltak, forutsett at tiltaka etter spesifikke søknader tilfredsstiller kriteria i Miljøløftet. Prosjekta må støtte måla og satsingsområda i Byvekstavtalen og må forankrast gjennom prosjektark i Miljøløftet.

Her er allereie vedteke sett av 965.000 til g/s-veg Mjåtveitvegen. Vidare foreslår rådmannen å bruke inntil 300.000 av belønningsmidlane til ekstern kompetanse ved utarbeiding av strategidokument for utveljing av prosjekt og prosessar i avtaleperioden for Byvekstavtalen.

For å kome i mål med konkret prosjekter for neste års rullering av handlingsprogrammet ønsker rådmannen også å starte opp eit prosjektavklaringprosess der ein har ein førebels gjennomgang av ei rekke aktuelle prosjekt for å få vurdert kor moden dei er for anleggsutføring. Når strategiplanen er klar, vil ein då ha ei god oversikt over kva ein i det vidare skal ferdigstille og kor tid (årstal) prosjekta kan realistisk leggst inn i dei komande handlingsprogram med fysisk anleggsutføring.

Dette arbeide krev innleigd kompetanse frå fleire fagfelt og rådmannen ser for seg ein samla kostnad på 1-2 millionar, dekkja av belønningsmidlar frå åra 2019 – 2021.

Eksempel på slike prosjektavklaringar kan vere

- Alverstraumen/snuplass buss Hilland
- Ostereidet g/s-veg
- Knarvik sentrum g/s-veg
- Austmarka øvre
- Vikebø/Rylandhøgda
- Innfartsparkering
- System ringbuss/matebuss
- Venterom snøggått
- Sykkelparkering ulike stader i kommunen

4.

Sykkelpakke

Rådmannen tilrår også bruke ein del av belønningsmidlane til ei nærare definert «sykkelpakke».

Eksempel på innhald kan vere

- Sykle til jobben, -kampanje
- Innkjøp sykkel BUA
- Tilskot til sykkelkjøp for innbyggjarar
- Sykkelservice i nærsentra
- Bygging sykkelparkering
- Kampanjar for å auke sykkelbruk

Samla kostnad er her vurdert til 0,6 mill

5.

Fysiske tiltak/trafikksikring

Rådmannen ønskjer å nytte inntil 2 mill av belønningsmidlane til fysiske tiltak innan trafikksikring med fokusområde på særleg farleg skuleveg, omtala i temaplanen for trafikksikring.

Oppsummering framlegg belønningsmidlar:

Strategiplan	0,3 mill
Prosjektutgreiing	1 - 2 mill
Sykkelpakke	0,6 mill
Fysiske tiltak.	1-2 mill

I Alver er Formannskapet styringsgruppe for Miljøløftet og meir konkretisering og budsjetteringsnivå er forutsett utarbeidd i tett dialog mellom administrasjon og styringsgruppa.

Rådmannen rår til at Alver kommune sluttar seg til dei prioriteringane som er lista opp her.